

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ ИСКУССТВ И
КУЛЬТУРЫ УЗБЕКИСТАНА**

“БЕЗОПАСНОСТЬ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ”

**ГИИКУ, доцент кафедры «Социально-
гуманитарных наук», к.т.н.:**

Файзиев Тўрабек Рауфович

ТЕМА 4: Организация подготовки населения и сил ГСЧС к действиям в чрезвычайных ситуациях

**ГИИИКУЗ, доцент кафедры
«Социально-гуманитарных наук»
к.т.н., доцент: Файзиев Тўрабек Рауфович**

ПЛАН:

- 1.Подготовки и организации действие населения и сил МЧС при чрезвычайных происшествий.
- 2.Духовно – психологическая подготовка населения при чрезвычайных происшествий.
- 3.Рекламные меры предотвращение защиты население от чрезвычайных происшествий.
- 4.Подготовка и проведение занятий по гражданской обороны.

1

ОРГАНИЗАЦИ И ПОДГОТОВКИ НАСЕЛЕНИЯ И СИЛ МЧС ПРИ ВОЗНИКНОВЕНИЕ ЧП

Закон Республики Узбекистан

"О защите населения и территорий от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера" от 20 августа 1999 года

Статья 18 - Обучение населения действиям в чрезвычайных ситуациях является всеобщим и обязательным в общеобразовательных школах, академических лицеях, профессиональных колледжах, высших учебных заведениях, на производстве и по месту жительства.

**Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамасининг
1998 йил 7 октябрдаги**

**"Ўзбекистон Республикаси аҳолисини
фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишга
тайёрлаш тартиби тўғрисида" ги 427 – сонли
Қарори**

**Постановление Кабинета Министров Республики
Узбекистан**

№ 427 от 7 октября 1998 года

**"О порядке подготовки населения Республики Узбекистан к защите
от чрезвычайных ситуаций"**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ КМ РУ №427 от 7.10.98 г.

Подготовке в области защиты от чрезвычайных ситуаций подлежат:

-население, занятое в сферах производства и обслуживания, учащиеся общеобразовательных школ и учреждений начального, среднего и высшего профессионального образования независимо от их ведомственной подчиненности и организационно-правовых форм;

- *руководители* органов государственной власти и управления Республики Каракалпакстан, областей, городов и районов Республиканского и областного подчинения, министерств, ведомств, объединений, предприятий, учреждений и организаций независимо от их форм собственности и *специалисты* в области защиты от чрезвычайных ситуаций (далее – специалисты);

Подготовке в области защиты от чрезвычайных

ситуаций подлежат:

- население, не занятое в сферах производства и обслуживания.

- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳаларида банд бўлмаган аҳоли фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш соҳасида тайёргарликдан ўтишлари лозим.

ҚУЙИДАГИЛАР ФАВҚУЛОДДА ВАЗИЯТЛАРДАН МУҲОФАЗА ҚИЛИШ СОҲАСИДА ТАЙЁРЛАШНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ ҲИСОБЛАНАДИ:

Аҳолининг **барча гуруҳларига** ФВлардан муҳофаза қилиш қоидаларини ва асосий усулларини, жабрланганларга биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш усулларини, жамоа ва яқка тартибда ҳимоя воситаларидан фойдаланиш қоидаларини ўргатиш;

Бошқарувнинг барча даражадаги **раҳбарларини** аҳолини ФВлардан муҳофаза қилиш бўйича ҳаракат қилишга **тайёрлаш ва қайта тайёрлаш**;

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар **раҳбарлари ва мутахассисларида** қутқарув ва бошқа кечиктириб бўлмайдиган ишларни ўтказиш учун куч ва воситаларни тайёрлаш ва уларни бошқариш кўникмаларини ҳосил қилиш, ФВларда ҳаракат қилишда ходимларнинг ўз вазифаларини амалий эгаллаши

Постановление КМ РУ №427 от 7.10.98 г.
Подготовка населения к защите от ЧС

3

ТАЙЁРГАРЛИК ШАКЛЛАРИ, УСУЛЛАРИ ВА ВОСИТАЛАРИ

Аҳолини фавқулодда вазиятларда ҳаракат қилишга маънавий-руҳий тайёрлаш

- *Маънавий тайёргарлик* - фуқаро муҳофазасига оид вазифаларни бажариш мамлакат, халқ олдидаги бурч эканлигига ишончни тарбиялаш, ўз вазифаларини виждонан бажаришга, шундай вазиятлардаги қийинчиликларни енгиб ўтишга ўзини тайёрлаш зарурлигини тушуниш, руҳий қийинчиликларга чидаш руҳида тарбиялашдир.
- *Руҳий тайёргарлик* - бу одамларда руҳан чидамлилиكنи шакллантириш ёки қўйилган вазифаларни бажариш, хавфли вазиятларда фидокорона ҳаракат қилиш қобилиятини кучайтиришдаги хислатларини ҳосил қилиш демакдир.

Маънавий-руҳий тайёргарликнинг асосий вазифалари:

- Аҳолининг турли тоифаларида фавқулодда вазиятларда ҳаракат қилиш чоғида юқори руҳий барқарорликни ишлаб чиқиш.
- Ҳар бир фуқарода фавқулодда вазиятлар юз берган дамда жабрланганларга ёрдамга келишга шайликни тарбиялаш.
- Аҳолининг содир бўлиши эҳтимол бўлган барча фавқулодда вазиятлардан муҳофазаланиш малакасига эга бўлишига эришиш.
- Қутқарувчиларда жабрланувчиларга кўмаклашишга, уларни қутқариб олишга доимий шайлик, инсонпарварликни шакллантириш.
- Раҳбарлар таркибида юқори маънавий-руҳий сифатларни шакллантириш ва аҳолини фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишга шайлик ва ўзига бўлган

Практические занятия

Преодоление
«огнебоязни».

Преодоление
«высотыбоязни».

Преодоление
«водобоязни».

Моделирование полосы психологической устойчивости

Высота

Темнота

Замкнутое пространство

Громкий звук

Яркая вспышка

Вестибулярные перегрузки

Затруднение дыхания

Неприятные тактильные ощущения

Фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш тарғиботининг вазифалари:

- Аҳолига фавқулодда вазиятлар содир бўлиши мумкинлигини ва улар нақадар хавфли эканини тушунтириш.
- Фуқаро муҳофазасининг роли ортиб бораётганини, фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш тўғрисидаги давлат ҳужжатларининг мазмунини, аҳолининг фуқаро муҳофазасига оид ҳуқуқлари ва вазифаларини тушунтириш.
- Аҳолига фавқулодда вазиятларда ҳаракат қилишни ўргатишга ҳисса қўшиш.
- Фуқаро муҳофазаси илғор тажрибасини кенг тарғиб қилиш.
- Ўзбекистон Республикаси фуқаро муҳофазаси тарихи ва анъаналарини тизимли тарғиб қилиш.

Фуқаро муҳофазасини тарғиб этишнинг шакллари, усуллари ва воситалари

Устная пропаганда
Оғзаки тарғибот

Средства массовой информации
(печать, телевидение, радио)
**Оммавий ахборот воситалари
(матбуот, телевидение, радио)**

Формы, методы и средства пропаганды гражданской защиты Фуқаро муҳофазасини тарғиб этишнинг шакллари, усуллари ва воситалари

Издание книг и брошюр на темы
гражданской защиты и использование
их в разъяснительной работе

Фуқаро муҳофазаси соҳасида
китоблар, эслатмалар ишлаб чиқиш

Наглядные средства (плакаты,
стенды, фотомонтажи,
витрины)

Кўргазмали қуроллар

Формы, методы и средства пропаганды гражданской защиты

Кино, видеофильмы

Фуқаро муҳофазасини тарғиб этиш усуллари

Кино, видеофильмлар

Ўқув машқлари турлари

- Қўмондонлик-штаб ўқув

- Тактик-махсус ўқув машқлари

- Комплекс ўқув машқлари

- Объект ўқув машқлари (тренировкалари)

Қўмондонлик-штаб ўқув машқлари ўтказиш миқёси ва вақти:

- Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлиги бошқарув органлари билан - 5 йилда бир маротаба (5 кеча-кундузгача);
- вилоят шаҳар ва туманларида - 3 йилда бир марта (3 кеча-кундузгача);
- вазирлик, идоралар, иқтисодиёт объектларида - бир йилда бир марта (1 кеча-кундузгача) ўтказилади.

Тактик-махсус ўқув машқлари ўтказиш миқёси ва вақтига кўра:

- корхона, муассаса ва ташкилотлар фуқаро муҳофазаси тузилмалари билан - 3 йилда бир маротаба (6-8 соатгача);
- ўта муҳим, тоифаланган ва потенциал хавф мавжуд бўлган объектларда ҳар йили бир маротаба ўтказилади.

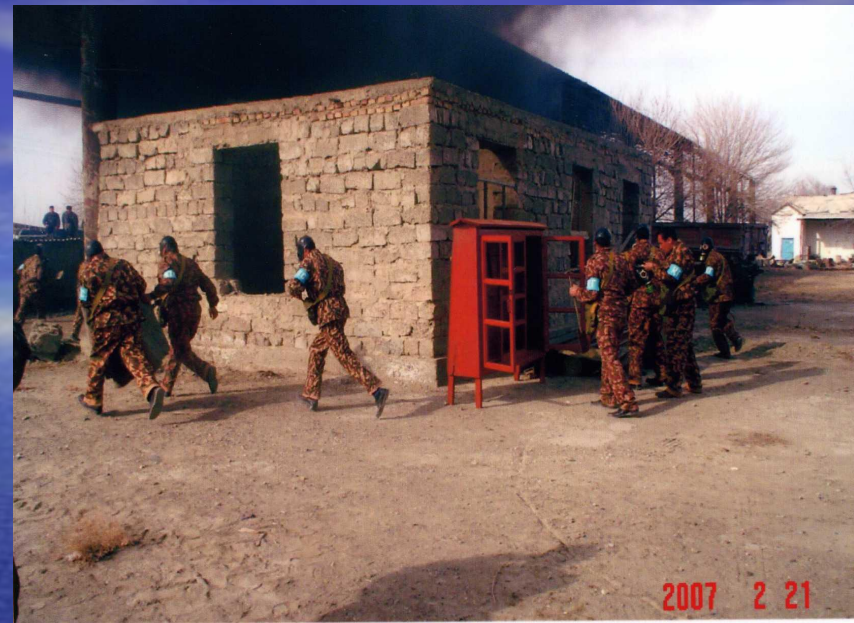

Ўтказилиш мақсадига кўра ТМЎМ қуйидагиларга бўлинади:

- **режали** - ФМ тузилмалари шахсий таркиби махсус тайёргарлик бўйича машғулотларни якунлаганидан сўнг режага асосан ўтказилади;

- **текширув** (назоратли) – ФМ тузилмалари шахсий таркибининг тайёргарлик даражасини аниқлаш мақсадида юқори турувчи раҳбар кўрсатмасига асосан ўтказилади;

- **кўргазмали** - ягона қарашлар услубини яратиш, ҳамда авария-қутқарув, қидирув-қутқарув тузилмаларини самарали усуллардан фойдаланишини намойиш этиш;

- **тажриба** - авария-қутқарув, қидирув-қутқарув тузилмаларини тайёрлашнинг янги усулларини ўрганиб чиқиш, шунингдек, янада самарали ҳужжатларнинг янги шакл(намуна)ларини ишлаб чиқиш ва техника воситалари ҳамда жиҳозлардан унумли фойдаланишни ташкил этиш мақсадида амалга оширилади.

Ўқув машқларидан лавҳалар

Комплекс ўқув машқлари

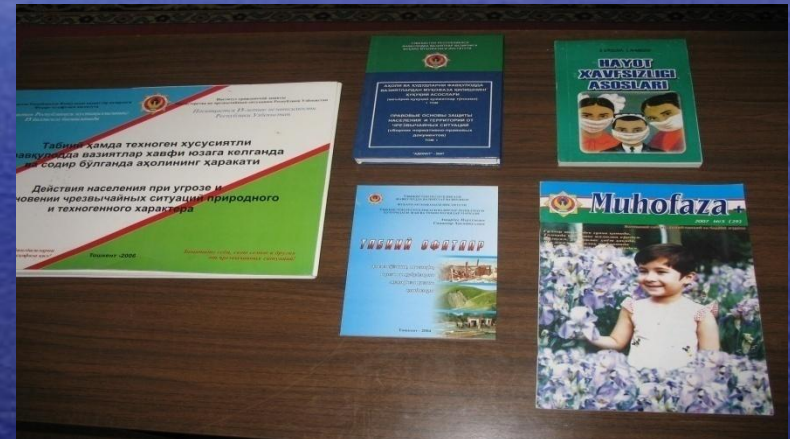
Комплекс машқи - Объект фуқаро муҳофазаси, фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва уларда ҳаракат қилиш масалалари бўйича тайёрлигининг намойишидир.

Икки кеча-кундузгача давом этадиган комплекс ўқув машқлари ходимлари сони 300 дан ортиқ бўлган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда ҳамда 600 дан ортиқ ўринга эга бўлган даволаш-профилактика муассасаларида 3 йилда бир мартаба ўтказилади (6-8 соатгача).

Фуқаро муҳофазаси кунлари

Таълим даргоҳларида таҳсил олаётган ўқувчи ва талабаларни ФМ соҳасида тайёрлашнинг қулай усули ҳисобланади.

ФМ дарсларини ташкил этиш тартиби

Умумий ўрта таълим мактаблари ҳамда бошланғич, ўрта ва олий касб-ҳунар таълим муассасаларида ўқувчи ва талабалар билан ФМ бўйича машғулотлар ўтказилади.

ФМ кунни тадбирини ўтказиш

Умумий ўрта таълим мактаблари ҳамда ўрта ва олий касб-ҳунар таълим муассасаларида ФМ кунни бир йилда бир марта кўргазмали тарзда ўтказилади.

Ўқув даргоҳларида ўтказилган ФМ куни тадбирларидан лавҳалар

ХУЛОСА

- Умуман олганда ўқув машқлари мамлакатимиз фуқаролари ва иқтисодиёт объектларини турли хилдаги фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишга ўргатишнинг кенг тарқалган ва самарали усули ҳисобланади.
- Хавфни олдини олишга тайёргарлик, алоқа ва ахборот воситаларининг доимий шайлигини назорат қилишга, такомиллаштиришга, эвакуация режаларини ўз вақтида ўтказишга, тиббий ёрдам кўрсата олиш. Бундан ташқари аҳолини, маъсул шахсларни тайёрлаш ва малакаларини ошириш, қутқарув кучларини халокат ўчоғларига тезлик билан етиб келиши, тўғри ҳаракат қилишига ўргатиш доимий тайёргарликни юқори савияга кўтаришга ўргатишнинг энг мақбул усулидир.
- Келгусида мазкур соҳани ривожлантириш мақсадида тинмай изланиш ва муҳофазаланишнинг янада мақбул усулларини ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқдир !

**ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН
РАҲМАТ !**